

In Vogelvlucht

mei 2021

Dit keer in - In Vogelvlucht -

- Bijeneters in Nederland
- Vosse- en Weerlanderpolder uitbreiden voor weidevogels en natuur
- Twiske niet primair natuurgebied
- Vleermuizen kennen vanaf hun geboorte het geluid van snelheid
- Lastige vogelgeluiden herkennen met SOVON
- Nederlandse vogels in hun domein
- CO2-opslag een vergissing?
- Zomertortels massaal afgeschoten in Italië
- Zeeuwse steun voor de Zomertortel
- Broedponton voor Visdieven en Sterns

Bijeneters in Nederland

Bijeneters, foto Ton Lansdaal

Later dan normaal vanwege de kou, maar vanaf de eerste warme dag, 9 mei 2021, kwamen er meldingen over Bijeneters in Nederland. Inmiddels zijn er 22 exemplaren geteld, 6 meer dan vorig jaar. De [Werkgroep Bijeneters Nederland](#) gaat door met het vorig jaar ingezette beleid om een relevant aantal Bijeneters te 'zenderen' om steeds meer te ontdekken over deze intrigerende vogels.

Vosse- en Weerlanderpolder uitbreiden voor weidevogels en natuur

Foto Mario Penna

'Fantastisch dat de aantallen vogels in deze polder omhoog gaan. Dat is iets waar we trots op mogen zijn en dat we veel meer moeten vertellen', aldus [wethouder Hoekstra in Hillegom](#).

Al enkele jaren gaat het door verstandig beheer van Zuid-Hollands Landschap, in opdracht van een nauw betrokken gemeente, goed met de vogels in de omgeving van Hillegom.

Omdat het gebied eigenlijk iets te klein is voor Grutto en Tureluur komt het goed uit dat aangrenzend meer geschikte weidegrond ligt. Natuurorganisaties uit de Duin- en Bollenstreek én Zuid-Kennemerland roken hun kans en hebben een manifest opgesteld om de gemeente over te halen uitbreiding van het bestaande gebied te realiseren. Op 29 april jl. overhandigde Chris Brunner (Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland) het manifest aan wethouder Hoekstra.

De laatste reageerde erg positief op het initiatief en heeft ingestemd met een constructief overleg met de natuurorganisaties.

Twiske niet primair natuurgebied

In 2013 is het Twiske aangemerkt als Natura 2000-gebied. Vanaf dat moment valt het onder het N2K beschermingsregime, met als doel om een beschermingszone te bieden voor de Roerdomp, Bruine kiekendief, Kemphaan en Visdief, omdat deze dreigen uit te sterven.

De heren Hollebeek en Zoon (beide PvdD, Provinciale Staten) stelden hierover de volgende schriftelijke vraag:

Twiske zuidingang, [Wikipedia](#)

"Deelt GS onze opvatting dat met het vaststellen van de N2K aanwijzing, het Twiske primair een natuurgebied is met aanvullend recreatief gebruik?"

Daarop kregen zij het volgende kristalheldere antwoord:

"Nee. Het Twiske is aangewezen als Natura 2000-gebied toen het al recreatiegebied was. Bij het opstellen van het Natura 2000-beheerplan is dat recreatieve gebruik getoetst aan de Natura 2000-instandhoudingsdoelen. Er zijn voorwaarden gesteld aan dat gebruik. Onder die voorwaarden kan het recreatief gebruik plaatsvinden, zonder de Natura 2000-doelen te schaden. Dat blijkt ook uit het voorkomen van de (broed)vogels in het gehele Twiske. Wij delen daarom niet de opvatting dat het Twiske primair een natuurgebied is."

Vleermuizen kennen vanaf hun geboorte het geluid van snelheid

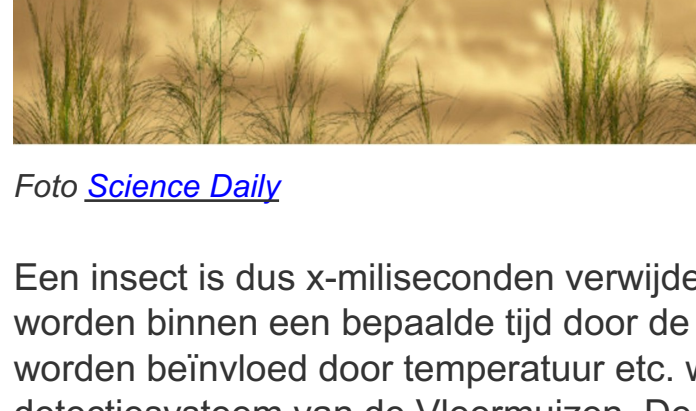

Foto [Science Daily](#)

Mensen delen de wereld in op grond van afstanden. Een tegemoetkomeer wordt ingeschat op nog x-meter afstand, bijvoorbeeld. Vleermuizen doen dat anders, zo is recent aangetoond in [Israëliisch onderzoek](#) gepubliceerd in Science Daily. Zij gebruiken daarvoor de tijd die een object van ze is verwijderd.

Een insect is dus x-miliseconden verwijderd. Daarvoor sturen ze geluidsgolven uit en die worden binnen een bepaalde tijd door de Vleermuis opgevangen. Gedrag van geluidsgolven worden beïnvloed door temperatuur etc. waardoor nog meer eisen worden gesteld aan het detectiesysteem van de Vleermuizen. De onderzoekers stelden zich vervolgens de vraag: leren Vleermuizen door ervaring tijdens hun leven of worden ze ermee geboren? Tot vele verbazering bleek het laatste het geval.

Lastige vogelgeluiden herkennen met SOVON

Sovon is vooral bekend als een nationale organisatie op het gebied van vogelonderzoek ten behoeve van natuurbeheer en -beleid. Daarvoor worden heel veel vrijwilligers ingeschakeld. Om de kwaliteit van die vrijwilligers te helpen verbeteren organiseert SOVON daarom ook steeds vaker online workshops. Die gaan dan over het gebruik van de AVIMAP, een app om tellingen te kunnen invoeren. Maar ook word je geholpen je vaardigheid om vogels te herkennen te ontwikkelen door online training. Daarvoor worden inmiddels al twee trainingen aangeboden: [lastige vogelgeluiden én lastige duo's](#). De cursus gaat over meer dan alleen de geluiden, want ook komen allerlei aspecten aan de orde die te maken hebben met de verspreiding van vogels en hun aanwezigheid in ons land.

Nederlandse vogels in hun domein

Een beetje ouderwets aandoende titel, die me wel meteen aantrok. De dikke pil bleek dan ook geïnspireerd door een 'grensverleggend' boek uit 1941 van Luuk Tinbergen, die uitlegde hoe broedvogels hun biotoopkeuze maken.

Mijn eerste indruk, naast die van de titel: een echt boek – groot, zwaar, dik – mooi opvolden aan de basiseisen die vogels aan een gebied stellen, of liever de basiskwaliteiten ervan. In Nederland worden er 6 domeinen onderscheiden: kust en duin, zoet water en moerassen, heide en hoogveen, bos, boerenland en stedelijk gebied.

[De huidige schrijvers \(Robert Kwak en Jip Louwe Kooijmans\)](#) waren zo geïnspireerd door het werk van Tinbergen dat ze besloten zijn werk dunnetjes over te doen maar dan met gebruikmaking van alle onderzoeksresultaten die heden ten dage beschikbaar zijn door het werk van SOVON en alle vrijwilligers. Een indrukwekkende verzameling van informatie is het gevolg. Belangrijkste resultaat daarvan is weer dat vogelbeschermers daarmee in staat zijn te achterhalen hoe ze domeinen kunnen verbeteren, op grond van de bekende basiskwaliteiten en daardoor vogels aan kunnen trekken om zich te vestigen.

Feitelijk is het dus een doe-boek, of een actieboek. Een heel inspirerend actieboek trouwens.

CO2-opslag een vergissing?

Problemen met CO2 zullen ons lang bezighouden. Deskundigen spreken elkaar vaak tegen en het gedrag van onze overheid helpt niet om gerustgesteld te worden over een juiste aanpak. De recente geschiedenis heeft duidelijk gemaakt dat de overheid redelijk opportunistisch is geweest in haar beleid, maar gelukkig is teruggefloten door de rechter.

Zéér recent werd bekend dat onze regering heeft besloten om 2 miljard euro beschikbaar te stellen voor het afvangen van én opslaan van CO2 onder de Noordzee.

Zo'n 10 jaar gelden is dit ook al eens geprobeerd onder een woonwijk in Barendrecht. Dat leidde toen tot zo'n grote maatschappelijke onrust dat het plan werd stopgezet.

Greenpeace en Natuur en Milieu zijn tegen de plannen. Beide organisaties vinden dat het geld beter kan worden besteed aan verduurzaming van de industrie, waarvoor de industrie niet achterover kan leunen maar juist actief duurzaam beleid zal moeten ontwikkelen. Natuur en Milieu en de Verenigde Naties vrezden overigens dat zonder deze opslagmethode de klimaatdoelen niet kunnen worden gehaald.

Zomertortels massaal afgeschoten in Italië

[De Italiaanse regering](#) heeft 500.000 gelicenseerde jagers toegestaan om in de eerste drie weken van september maximaal 15 Zomertortels per jager af te schieten, met in totaal 7,5 miljoen gecalculeerde slachtoffers.

Ondanks een enorme tegenstand bleek de lobby van de European Hunting Federation toch te sterk. Extra jammer omdat Italië één van de belangrijkste oversteekplaatsen is voor deze soort, die sinds 1980 al 78% is achteruitgegaan.

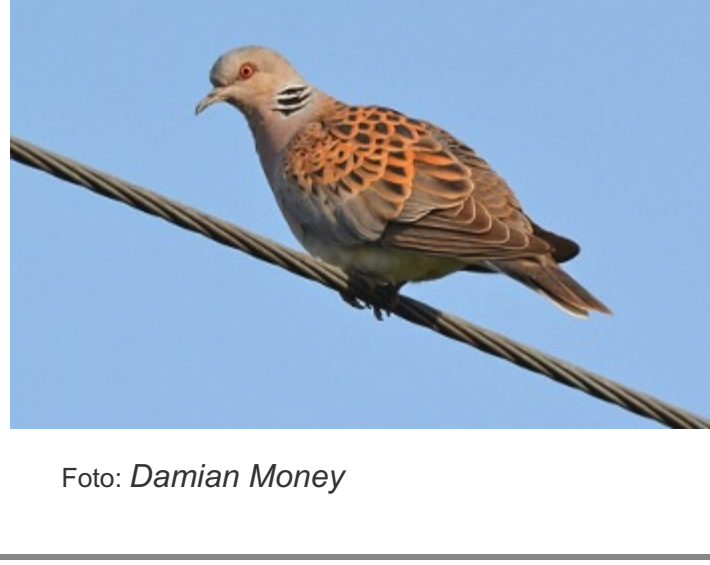
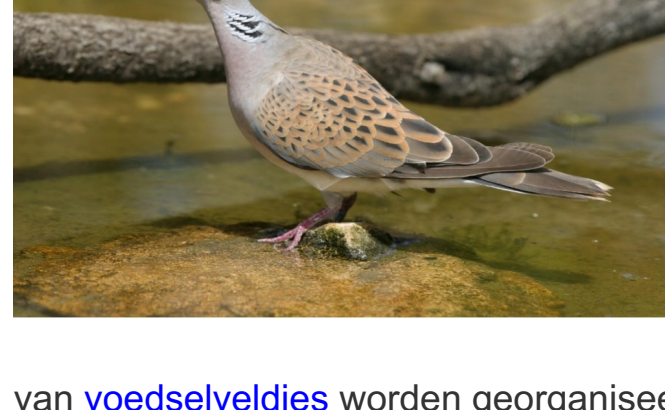

Foto: Damian Money

Zeeuwse steun voor de Zomertortel

In 2018 heeft de EU een [actieplan](#) opgesteld om de alom bedreigde Zomertortel te helpen. Sindsdien zijn er specifieke acties opgezet in het VK, Duitsland, Vlaanderen en Nederland: [Operatie Zomertortel](#).

Uit onderzoek in Zeeland was al gebleken dat Zomertortels ervan houden hun eters te zoeken op rommelige erven, plekken met scharrelende kippen en bij zaadproductiebedrijven; plekken waar 'spontaan' allerlei onkruid opkomt. Om Zomertortels te helpen kunnen het best dit soort

van [voedselveldjes](#) worden georganiseerd. De provincie Zeeland heeft voor de periode 2021-2023 een subsidie beschikbaar gesteld om te onderzoeken hoe die kunnen worden verbeterd.

Vogelbescherming organiseert op donderdag 3 juni een online bijeenkomst om nog eens extra de aandacht te vragen voor het internationale actieplan en de maatregelen die voor deze soort genomen kunnen worden.

Broedponton voor Visdieven en Sterns

Visdief en Noordse stern hebben moeite geschikte broedplekken te vinden, met voldoende vis in de nabijheid en bescherming voor predatoren. Kwelderranden, zandplaten en eilandjes zijn zelfs in de Waddenzee grotendeels verdwenen.

Sinds 2 april is daarom een speciaal ingericht broedponton, Sternstee genaamd, bestaat door het havenbedrijf van Rijkswaterstaat, in de haven van Lauwersoog gelegd.

De Sternstee in de haven Lauwersoog. Foto: Michiel Firet

Voorzien van grind, gresbank voor de jonkies, schelpen voor het nestelen, door de schuim oplopende boeg ontoegankelijk voor de vogels, ratten én volledig omringd door water, waardoor zelfs nieuwsgierige kijkers op afstand worden gehouden.

Den Oever en Den Helder onderzoeken de mogelijkheden voor een eigen Sternstee.

